

P O S U D E K O P O N E N T A D I P L O M O V É P R Á C E

Jméno a příjmení diplomanta: Martin Kališ

Téma práce: Vliv pohybové terapie u Morbus Bechtěrev

Cíl práce: Cílem práce je zhodnotit účinnost čtyřtýdenní lázeňské terapie v léčebných lázních Lázně Bohdaneč u klientů s diagnózou Morbus Bechtěrev.

1. Kritéria hodnocení práce:

	stupeň hodnocení			
	výborně	velmi dobře	vyhovující	nevyhovující
stupeň splnění cíle práce			x	
teoretické znalosti			x	
vstupní údaje a jejich zpracování			x	
adekvátnost použitých metod			x	
logická stavba práce			x	
práce s literaturou včetně citací			x	
využitelnost výsledků práce v praxi, příp. teorie			x	
hloubka provedené analýzy ve vztahu k tématu			x	
úprava práce (text, grafy, tabulky)			x	
stylistická úroveň			x	

2. Připomínky:

Formální hledisko:

Struktura diplomové práce (DP) obsahuje všechny náležité kapitoly (abstrakt, obsah, seznam použitých zkratk, úvod, teoretická východiska, cíle, úkoly, hypotézy a metodiku práce).

Diplomant čerpal ze 32 literárních zdrojů (minimální počet pro DP je 40) z toho 2 jsou cizojazyčné (minimální počet pro DP je 6 cizojazyčných zdrojů). Při zpracování DP je diplomant povinen veškeré zdroje uvádět podle norem ČSN ISO 690 a ČSN ISO 690-2. U některých odstavců v teoretické části práce zcela chybí citace autorů. Bibliografická citace (souhrn údajů o citované publikaci) se liší podle toho, zda se jedná o monografickou publikaci, článek v časopise, příspěvek ve sborníku, diplomové a jiné závěrečné práce a elektronické zdroje. V DP u některých monografických publikací schází např. celkový počet stran a jiné.

V DP je častý výskyt překlepů např. andankylosing spondilitis str. 77, podle Bruggera str. 35 a jiné. Názvy kapitol na str. 32 a 33 se nepíše s dvojtečkou atd.

Obsahové hledisko:

Název práce: Název DP zcela nevystihuje obsah práce. V názvu práce není uvedeno, že se jedná o lázeňskou terapii. Výraz „Morbus Bechtěrev“ použitý v názvu práce je příliš zastaralý a pokud se ještě používá, tak pouze u laické populace. Navíc se jednalo o jedince, klienty či pacienty, to je také potřeba v názvu zdůraznit. Výstižnější název pro tuto práci by zněl např. takto: „Vliv lázeňské terapie u jedinců s ankylozující spondylitidou“.

Abstrakt: Autor považuje za cíl práce „získat a zpracovat co možná nejvíce dostupných informací z české a zahraniční literatury atd.“. Tento cíl spadá do úkolů práce. Kromě toho si autor protiřečí, jelikož se opírá o pouze dva cizojazyčné zdroje, které jsou navíc velmi zastaralé. Metodu práce v abstraktu opět vystihují úkoly práce. Výsledky v abstraktu by měly podat konkrétní stručné odpovědi na hypotézy práce, nikoliv nic neříkající odpověď, a to že účinnost pohybové terapie je pozitivní. Čtenáře zajímá v čem konkrétně je účinná lázeňská terapie a jestli je např. účinek dlouhodobější atd. Nejsm si jistá, zdali autor své DP vůbec pochopil, že Morbus Bechtěrev je synonymem pro ankylozující spondylitidu (AS), jelikož oba dva názvy používá v klíčových slovech.

Úvod: Historie Lázní Bohdaneč a AS nepatří do úvodu, nýbrž do samostatných kapitol teoretické části práce. Přání autora zmíněné v posledním odstavci úvodní části DP, aby po přečtení jeho práce se ulehčil nemocným život s chronickým onemocněním je opravdu přehnané. V úvodu navíc postrádám vysvětlení, z jakého důvodu autora oslovilo téma své DP (co ho oslovilo při výběru tohoto tématu).

Teoretická část práce: AS je onemocnění, o kterém se vydala celá řada monografických publikací a článků v časopisech jak v českém jazyce, tak v zahraniční literatuře. O to víc mě mrzí, že diplomant při zpracování teoretické části DP nečerpal z více zdrojů. Teoretická část DP má být zpracována v podobě literární rešerše. Bohužel u diplomanta se objevují opsané kapitoly od tří maximálně pěti autorů (např. Pavelka, Trnavský, Hromádková a jiní). Autor navíc při zpracování vycházel pouze z jedné seriálové publikace.

Od této skutečnosti (nedostatek literárních zdrojů) se odvíjí několik nesrovnalostí, které bohužel provází celou teoretickou, ale také empirickou část.

Zcela chybí obecná definice AS na začátku teoretické části práce. V kapitole „Výskyt“ postrádám jakoukoliv zmínku, že onemocnění postihuje převážně mužskou populaci a v jakém poměru. Diagnostika onemocnění je bohužel nedostačující. Chybí zde deskripce nynějších Modifikovaných newyorských diagnostických kritérií (1984), podle kterých se dnes určuje diagnóza onemocnění.

V kapitole „Cíle pohybové terapie“ se jeví řada nesrovnalostí. Druhým cílem pohybové terapie je podle autora cituji: „upravit co nejlépe posturální korekci“. Věta přeci nedává smysl. Pokud by autor napsal, že jednou z možností úpravy např. vadného držení těla u jedinců s AS je posturální korekce, tak to je srozumitelnější.

Lázeňská terapie může být jednou z možností nabídky terapie pro jedince s AS. Autor celkem nešťastně rozdělil kapitoly. Nejprve by mělo být charakterizováno obecné rozdělení terapie u jedinců s AS na farmakoterapii, fyzioterapii, fyzikální terapii, balneoterapii, ergoterapii a revmatochirurgické výkony. Jednotlivé kapitoly následně rozšířit o poznatky z novějších literárních pramenů se zaměřením na základní rozdělení a cíle např. pohybové terapie, moderní využití, aplikace a účinky jednotlivých procedur u jedinců s AS. Název kapitoly „Dlouhodobá terapie“ není příliš výstižný. Do této kapitoly autor zařadil úpravu domácího a pracovního prostředí a sport. Místo názvu dlouhodobá terapie se více nabízí název „Režimová opatření“, kam by spadala např. ergonomie (úpravu domácího a pracovního prostředí), úprava automobilu při řízení, doporučení habituální sportovní aktivity podle formy AS (axiální, rhizomelická), polohování, spánek atd.

V kapitole „Medikamentózní terapie“ schází jakákoliv informace o biologické léčbě, centrech biologické léčby a kritériích výběru jedinců pro tuto léčbu atd.

Navíc v celé práci postrádám sebemenší zmínku o psychosociální rehabilitaci, nebo alternativní terapii. Jaká jsou doporučení při zvládání zánětlivé bolesti, únavy a vyčerpanosti jedinců s AS. Jedná se přeci o chronické onemocnění, tak je to stránka nezanedbatelná.

Empirická část práce

Cíle a úkoly práce, hypotézy: Úkolem práce rozhodně nebylo monitorování funkčních schopností (monitorovat bychom mohli pomocí některého z přístrojů např. EKG, EEG atd.), nýbrž standardizovaným dotazníkem s využitím indexu BASFI zhodnotit funkční postižení respondentů s AS. Také zhodnotit aktivitu onemocnění (nikoliv aktivity nemocných) pomocí standardizovaného dotazníku s využitím indexu BASDAI. Obsah věty v kapitole „Metodika práce“ spadá do úkolů práce.

Charakteristika vybraného souboru: Postrádám základní deskriptivní charakteristiku o vybraném souboru např. pohlaví, věk, délka trvání onemocnění (měsíce či roky), forma AS (axiální, rhizomelická, periferní), předchozí pohybová zkušenost (lázeňská léčba, terapeutem vedené skupinové cvičení atd.) a habituální pohybová aktivita (kolikrát/týden). Zcela by stačilo utvořit pro přehlednost deskriptivní tabulku se základními daty o respondentech. Autor popisuje, že bylo distribuováno 40 dotazníků. Avšak toto tvrzení patří do kapitoly „Použité metody“.

Použité metody: Zde mělo být popsáno, které konkrétní metody autor ve svém výzkumu použil, tzn. dotazníky BASFI a BASDAI. Chybí stručný popis standardizovaných dotazníků s odkazem na přílohy.

Diskuse: V diskusi autor konstatuje, že někteří erudovaní lékaři jako např. Králová a Matějčíková (1985) ještě stále nedoporučují provádět cvičení do extenze a rotace celé páteře. Bohužel musím autora zklamat, jelikož už jedenáctým rokem pracuji s jedinci AS v Revmatologickém ústavu v Praze, tak zcela jistě vím, že tyto pohyby se speciálně podporují a cvičí na všech skupinových cvičeních i individuální léčebné tělesné výchově včetně lázeňského prostředí. Opět se vracím k nedostatečně zpracované teoretické části práce, kdy autor čerpá pouze ze starších literárních zdrojů, od kterých se odvíjí návaznost na empirickou část práce. V diskusi by diplomant měl porovnávat své poznatky s dalšími výzkumy od českých a zahraničních autorů. Bohužel ani toto nesplnil, kromě monografie od Králové a Matějčíkové z roku 1985 v diskusi necituje ani jednoho autora. Na místo toho se zde opět objevuje text, který spadá do výsledkové části práce.

Hodnocení:

Po stránce formální, ale především obsahové je DP na velmi nízké úrovni viz připomínky výše. Přesto se diplomant Martin Kališ snažil, alespoň využít standardizovaných dotazníků a sebraná data statisticky zpracovat. Diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

3. Otázky k zodpovězení při obhajobě:

Charakterizujte typické držení těla u jedince s AS.

Jak vypadala typická cvičební jednotka (po obsahové a strukturální stránce) provozovaná v Lázních Bohdaneč?

Z jakého důvodu se domníváte, že je tak složité určení diagnózy AS a jak dlouho trvá určení definitivní diagnózy od prvních příznaků?

29.4.2011 v Praze

.....
datum a místo
vyhotovení posudku

Mgr. Andrea Levitová

.....
podpis oponenta
diplomové práce

